

9.9.2025

ת.א. 40063-04-23
בבית משפט השלום בכפר סבא

בפני כבוד השופטת הבכירה רחל קרלינסקי

י"ז אלול תשפ"ה, 10/09/2025 החלטה
תיק 40063-04-23
שופטת בכירה רחל קרלינסקי

התובעת:

טלי יפעת יפרח ת.ז. 37198017
ע"י ב"כ עוה"ד אריאל פרייברג ואח'
רח' אבא הלל 7, רמת גן
טל: 03-7412358 פקס: 077-3180983
דוא"ל: office@frieberg-law.com

- נ ג ד -

הנתבעות:

1. עיריית באר שבע ח.פ. 500290002
2. איילון חברה לביטוח בע"מ ח.פ. 520030677
ע"י ב"כ עוה"ד יורם קמין ואו אמיר סילש (מ.ר.
19752) ואו יגאל ליטוין ואו ענת גוטמן- מליוקוב
ואו שי שמש ואו אבי מאיר ואו ציון חי תומר ואו
אבי גולדשטיין ואו מור שוחט ואו יניב כהן ואו
אמיר גולן (מ.ר. 23334) ואו שחר אהרוני ואו אושרת
מיטלמן ואו מריה טלפלר ואו אחד גוטמן ואו שירלי
מיר דרורי ואו רועי דיקמן ואו שלומי עזריה ואו
אביב ברק ואו רוני חולט
מרח' שחם 32, ת.ד. 6937 פתח-תקוה, 4934829
טל: 03-9444950 ; פקס: 03-9444960
office@ksadv.co.il

- נ ג ד -

צד שלישי:

מדינת ישראל – משרד החינוך
ע"י ב"כ עוה"ד עידו אמגור
רח' הברזל 27 תל-אביב
טל: 03-6953344, פקס: 03-6094970
amgor2@gmail.com

הודעה מטעם הנתבעות

הנתבעות מתכבדות לצרף לתיק בית משפט חוות דעת מומחה בתחום האלרגיה מטעמן.

אמיר גולן, עו"ד
ב"כ הנתבעות

ד"ר אבנר רשף **מומחה לרפואה פנימית ולאלרגיה ואימונולוגיה קלינית**

02 ספטמבר 2025
מספרנו : 73387\25

לכבוד
אמיר גולן
קמין סילש ושות' - עו"ד

א.נ.,

חו"ד לבימ"ש עפ"י מסמכים בעניין יפרח יפעת טלי

אני החתום מטה, ד"ר אבנר רשף, מומחה למחלות פנימיות, אלרגיה ואימונולוגיה קלינית, מעיד ומאשר בזאת כי עיינתי במסמכים הרפואיים של יפרח יפעת טלי, ת.ז. 037198017, ולהלן חוות דעתי:

ואלה פרטי השכלתי וניסיוני:

- בוגר בית הספר לרפואה ע"ש סאקלר, אוניברסיטת תל אביב, 1977 (רשיון רופא מס' 13358).
- רופא מומחה במחלות פנימיות, 1983 (רשיון מומחה מס' 7919).
- רשיון רופא מטעם מדינת מרילנד (Maryland), ארה"ב, 1985.
- רופא מומחה באלרגיה ואימונולוגיה קלינית, 1987 (רשיון מומחה מס' 9511).

ניסיון רפואי:

רופא מתמחה במרכז הרפואי "רמב"ם" – חיפה, התמחות במחלות פנימיות ומח' ריאה (1978-1983).
התמחות במחלות אלרגיות ואימונולוגיה קלינית, אוניברסיטת Johns Hopkins, בלטימור, ארה"ב (1983-1986).
מנהל מחלקה פנימית ב', בית החולים "זיו" – צפת (1987-1990).
מנהל השירות לאלרגיה בית החולים "זיו" – צפת (1987-1990).
מזכיר החברה הישראלית לאלרגיה ואימונולוגיה קלינית (חיא"ק) (1994-1998).
מנהל המעבדה למחלות ריאה ואלרגיה סביבתית – "שיבא" תל השומר.
בעבר - מנהל היחידה לאלרגיה ואימונולוגיה קלינית, המרכז הרפואי "שיבא" תל השומר.

המסמכים שעמדו לרשותי:

1. סיכום ביקורים במלר"ד סורוקה, מתאריכים: 06/06/2017, 11/03/2018, 13/01/2019, 14/05/2019, 21/05/2021, 23/05/2021, 28/05/2021, 13/01/2022, 29/08/2022
2. סיכומי ביקור מוקד "בריאותא" באר שבע מתאריכים 08-09/03/2018
3. רישומים שונים מהתיק הרפואי (362 עמודים), מרפאת וינגייט ומרפאת בן יאיר, מתאריכים- 31/07/2007 עד 11/02/2024
4. הפניות למיון ד"ר פוגאצוב טטיאניה, ד"ר ולנטינה גינקול, ד"ר מאיה זק, רפואת משפחה- מתאריכים 11/03/2018, 13/01/2019, 16/05/2019, 28/05/2019, 29/08/2022
5. סיכום אשפוז פנימית א' סורוקה, מתאריך: 14-15/05/2019 ופנימית ה' סורוקה מתאריך: 15/02/2022
6. סיכום מרפאת עור סורוקה, ד"ר אלכס זבולונב, מתאריכים: 12-18/12/2019, 31/10/2019
7. סיכומי מרפאת אלרגיה, ד"ר יורי זלדין מתאריכים, 28/03/2018, 27/06/2018, 13/02/2019, 15/08/2022, 18/07/2022, 12/02/2020
8. סיכומי מומחים לרפואה תעסוקתית, ד"ר לאה אבין מתאריכים 23/01/2020, 03/01/2022, 16/12/2022, 20/02/2022, 10/08/2022, ד"ר ארקדי בנגייב, מתאריך: 20/03/2023, 23/08/2022
9. חוות דעת ד"ר קובי שדה, מומחה לאלרגיה, מתאריך: 15/12/2024
10. חוות דעת ד"ר טמיר גפן, מומחה לרפואה תעסוקתית, מתאריך: 29/12/2022
11. מסמך הגדרת תפקיד, עיריית באר שבע- משאבי אנוש מתאריך 26/06/2022
12. מסמכי תביעה לביטוח לאומי מתאריכים שונים

13. כתב תביעה בבית משפט השלום כפר סבא, ת.א. 40063-04-23 מתאריך 01/01/2025.

פרטים אישיים ותעסוקתיים:

ילידת שנת 1979 (בת 46), נשואה+3, מתגוררת בבאר שבע
סייעת במסגרות של החינוך הרגיל בעיריית באר שבע

מפרשת המקרה:

- גב' יפרח הועסקה מנובמבר 2016 בעיריית באר שבע כסייעת בגן ילדים עירוני, תוך ביצוע סבבים בגנים אחרים בעיר. על פי הגדרת התפקיד, עבודתה כללה עבודות יומיומיות, כולל הדחת כלים, טיפול בילדים, סידור וניקיון בגן במטבח, בחצר ובגינת ירק, בעזרת חומרי ניקוי שונים ותוך שימוש בכפפות במידת הצורך.

- בתאריך 6 ביוני 2017 פנתה לראשונה למחלקה לרפואה דחופה (מלר"ד) סורוקה עקב תפרחות עור מלוות בגרד טורדני. קיבלה טיפול באנטי-היסטמינים ופרדניזון (סטרואידים).

- במרץ 2018 התלוננה בפני רופאת המשפחה על נפיחות בשפתיים ותחושת מחנק. שוב הופנתה למלר"ד סורוקה וטופלה כמקובל. במהלך השנה לאחר מכן (מרץ 2018 עד מאי 2019) דיווחה על מספר אירועים של תפרחת עור מגרדת ונפיחות בעפעפיים ולעתים גם בגפיים.

- במחצית הראשונה של שנת 2019 נרשמו שלוש פניות למלר"ד עקב תפרחות עור, גרד ונפיחות בשפה. במאי 2019 אושפזה במחלקה פנימית למשך יומיים. אבחנת המחלקה במכתב הסיכום הייתה: אורטיקריה Urticaria.

- במהלך שנת 2020 נבדקה מספר פעמים במרפאת הקופה עקב אורטיקריה וקיבלה חופש מחלה. בתאריך 20/02/2020 נבדקה על ידי רופאת תעסוקה (ד"ר לנה אבין) שהמליצה על הימנעות מחשיפה ללייטקס וסבון המכיל לוראמיד (Loramide).

- במהלך שנת 2021 פנתה מספר פעמים לרופאת המשפחה (ד"ר גינקול) עקב התקפי אורטיקריה.

- בינואר 2022 אושפזה ליום אחד במחלקה פנימית בסורוקה עקב אורטיקריה. בבדיקה נראתה תפרחת עדינה ונפיחות קלה בשפה. באוגוסט 2022 שוב פנתה לרופאה עקב נפיחות בשפתיים ובלשון, צרידות וקוצר נשימה וגרד בעור. לטענתה נחשפה לחומרי ניקוי בעת העבודה בגן הילדים. שוב הופנתה למיון סורוקה שם נראתה תפרחת אורטיקריאלית, גרד, ובצקת קלה. קיבלה טיפול כמקובל ושוחררה לביתה עם מרשם לפרדניזון. התפרחת נמשכה לסירוגין כשלושה שבועות לאחר מכן ותוארה כמקולופולרית.

- באוקטובר 2022 הופנתה לרופא תעסוקה שאישר לה חופשת מחלה ממושכת. בתאריך 10/08/2022 נבדקה על ידי מומחה לרפואה תעסוקתית ד"ר ירון יגב, אשר קבע כי היא תוכל להמשיך בעבודתה בגן הילדים עם סייגים והגבלות.

- במרץ 2023 הועברה לעבודה בגן אחר. רופא התעסוקה מציין במכתבו למשאבי אנוש של העירייה (20/03/2023) שהיא רשאית לחזור לעבודה כל עוד תקפיד לא להיחשף לחומרי ניקוי אליהם היא רגישה.

- במאי 2023 נרשם אירוע נוסף של אורטיקריה. לטענתה, בעת העבודה בגן הילדים. בתמונות ששלחה לרופאה נראו נגעים אורטיקריאליים בגפיים ובמצח.

- גב' יפרח הייתה במשך כ-4 שנים במעקב של רופא מומחה לאלרגיה (ד"ר זלדין) עקב אירועים חוזרים של אורטיקריה. לטענתה תפרחות העור התרחשו בעקבות חשיפה לחומרי ניקוי ולייטקס. בנוסף נמצאה אצלה תגובת עור חזקה לשפשוף וחיכוך (דרמוגרפיזם).

- במסגרת המעקב עברה בירור אימונולוגי מעבדתי מקיף אשר שלל מחלה אימונולוגית, אוטואימונית, אנדוקרינית או אנגיואדמה תורשתית (HAE). תבחני עור לאלרגנים של מזון היו שליליים. בירור רגישות לאלרגנים של מגע- Allergic Contact Dermatitis במרפאת עור סורוקה לא העלה רגישות לאלרגן ספציפי. במהלך השנים טופלה בסוגים שונים של אנטי-היסטמינים (טענה שהיא אלרגית לשניים מהם), וכן הקסאקפרון (Tranexamic Acid) ונשאה מזרק אפי-פן למקרה חירום.

תביעה לביטוח לאומי:

בתאריך 20/08/2019 הגישה תביעה לביטוח לאומי בגין תאונת עבודה שקרתה לטענתה בחודש יולי 2017 (טענה שפיתחה אלרגיה מסכנת-חיים בעקבות מגע עם חומרי ניקוי וכפפות לייטקס). פנייתה להכרה באובדן כושר עבודה- בגין פגיעה בעבודה או מחלת מקצוע, נדחתה והיא חזרה לעבודה. תביעה נוספת בעקבות אירוע שהתרחש ב-29/08/2022 - "תגובה אלרגית עקב חשיפה לחומרי ניקיון" התקבלה לבסוף על ידי הביטוח הלאומי בתאריך 18/10/2022.

רקע / עבר רפואי:

לרוב בריאה. בתיק הרפואי יש רישום של התקפי מיגרנה ומצב בלבולי חולף (2012). בעברה שתי לידות בניתוחים קיסריים, ניתוח בקע טבורי בגישה לפרוסקופית (2014). מעשנת סיגריות מגיל 16. קיבלה 3 חיסוני קורונה COVID19 ללא תגובה חריגה (2021, 2022). ספק רגישות לאנטיהיסטמינים - Telfast, Ahiston. לא ידוע על רגישות למזון או תרופות אחרות.

דיון:

מדובר באשה צעירה, בת 46, סייעת בגן ילדים, אשר סבלה במשך כ-6 שנים מהתקפים חוזרים ונשנים של תפרחות עור אשר הופיעו באופן בלתי צפוי מדי מספר חודשים. עילת התביעה הנוכחית היא הטענה שהתקפי תפרחת אלה קשורים בחשיפה במהלך עבודתה בגן הילדים.

חקירת העובדות מעלה מספר שאלות:

1. האם נחשפה לגורם אלרגני במקום העבודה? אם כן מהו?

א. אלרגיה ל"סבון תעשייתי לורמיד" - במסמכים הרפואיים חוזר ונשנה המשפט "המתלוננת רגישה לסבון תעשייתי" או "ידוע על אלרגיה לסבון לורמיד". סרקתי ביסודיות את המסמכים הרפואיים ולא מצאתי כל סימוכין לכך. ד"ר שדה וד"ר גפן מתייחסים בחוות דעתם לתכשיר Lauramine oxide. תכשיר זה מופק מאגוזי קוקוס ומשמש כמייצב ומקציף (Surfactant) בתכשירי ניקוי וחומרים קוסמטיים רבים כגון שמפו, מרככי שיער, מי פנים, קרמים לשיוף ודטרגנטים למכוונות הדחת כלים. הוא נמצא גם בחומרים אנטיספטיים (המשמשים לחיטוי במערכת הבריאות) וגם בסוגים רבים של תכשירי ניקוי לשימוש ביתי ואישי. תכשיר זה אינו ייחודי לעבודות ניקיון בגן הילדים וגבי יפרח הייתה יכולה מן הסתם להיחשף לחומר זה גם בעבודות הבית או בתכשירי ההיגיינה והקוסמטיקה האישית שלה. מקובל ברפואה שרגישות אלרגית למגע ניתנת לבדיקה על ידי הנחה של כמות קטנה על העור למשך 48-72 שעות (תבחיני טלאי - Patch tests). תבחנים אלה חשובים לזיהוי רגישות אלרגית למגע ACD - Allergic Contact Dermatitis - המתבטאת בדלקת עור (דרמטיטיס) המתבטאת בפרחות אקזמטוטיות, שלפוחיות והצטלקויות במקום המגע. למתלוננת אכן בוצעו במרפאת עור סורוקה תבחני טלאי עם אלרגנים רבים (European Series, Cosmetics Series), הכוללים מוצרי גומי, תכשירים קוסמטיים, חומרים משמרים, דטרגנטים וחומרי שטח (Surfactants) ולא נמצאה רגישות לאף אחד מהם. תגובות אלרגיות לתכשיר נפוץ זה הן כה נדירות שבמהדורת 2024 של קטלוג חברת Chemotechnique אשר מייצרת ריאגנטים דיאגנוסטיים לאלפי סוגים של תבחני טלאי (Patch tests) על פי הנחיות מומחי דרמטולוגיה בינלאומיים, אין טסט עבור Lauramine oxide. עמיתי ד"ר שדה, מביא לחיזוק טיעוניו לגבי "רגישות לורמיד" פרסום בודד של מרפאה בשוויצריה המתאר מספר קטן מאד של ACD עקב רגישות ל-Lauramine oxide אך לדעתי אין בכך כדי להשליך על המקרה של גבי יפרח מאחר והתבחנים שעברה לא כללו Lauramine oxide ולא ניתן להוכיח את הטענה שהיא אלרגית לחומר זה. התופעות הקליניות של מחלתה, אשר הכוללות התפרצויות חוזרות ונשנות של אורטיקריה "קלאסית" במשך חודשים ושנים אינו מתיישבות עם הטענה של "אלרגיה לסבון תעשייתי".

לסיכום: אין בסיס עובדתי למסקנות של ד"ר שדה וד"ר גפן לגבי הקשר בין חשיפה לחומרי ניקוי המכילים Lauramine oxide לבין התקפי התפרחת מהן סבלה המתלוננת.

ב. רגישות לכפפות גומי - רגישות אלרגית למוצרי גומי מוכרת כמחלה תעסוקתית בעיקר בקרב אנשי מקצועות הבריאות. לרגישות זו שני ביטויים: א. תגובות מאוחרות - חשיפה לגומי מגופר (Vulcanized) עלולה לגרום לדלקת עור ממגע (ACD) המתבטאת בשלפוחיות, עור מעובה ומתקלף ואודם במקום המגע. ניתן לאבחן רגישות למאיצים כימיים של גומי מעובד (PPD, IPPD, Thiuram, Mercapto) על ידי תבחני טלאי, אשר בוצעו במקרה זה במרפאת עור סורוקה ונמצאו שליליים. ב. תגובות אלרגיות מידיות (כגון: אורטיקריה, קוצר נשימה, בצקת ואנפילקסיס (הלם) עקב חשיפה לחלבון לייטקס (Latex protein) אשר מופק משרף עץ Hevea Braziliensis. רגישות זו מתווכת על ידי נוגדני IgE ונרכשת בהדרגה בדרך של מגע ישיר או שאיפה של חלקיקי הלויטקס (הנישאים באוויר על ידי גרגירי טלק - קמח תירס). רגישות אלרגית זו ניתנת לאבחון על ידי טסט עורי (Skin test) או על ידי בדיקת דם מיוחדת (RAST/MAST) שלא בוצעו במקרה זה. חשוב לציין בהקשר זה שהשימוש בכפפות המכילות חלבון לייטקס פחת באופן משמעותי בעשורים האחרונים בעקבות הכנסתם לשימוש של פולימרים, כגון: Nitrile, Vinyl, Polyurethane, Neoprene, Silicone, בפרט בכפפות או במכשירים שאינם מחייבים סטריליות. למיטב ידיעתי אלה סוגי הכפפות בהם משתמשים כיום בעבודות ניקיון, מטבח, מסעדות, טיפול בקשישים וילדים וכדומה.

מהחומר העובדתי לא ניתן לעמוד על טיבן של הכפפות בהם השתמשה המתלוננת בעת העבודה. הרכב הכפפות הוא נתון מהותי להוכחת הטענה שהתפרצויות האורטיקריה אכן קשורות בחשיפה לחלבון לייטקס ולא ניתן לקשור את מחלתה לחשיפה במקום העבודה.

2. מהי המחלה ממנה סבלה גב' יפרח?

מהמסמכים הרפואיים שהוצגו בפני ועל סמך ניסיוני הרב בטיפול במאות רבות של מקרים דומים, אני קובע שגב' יפרח סבלה בין השנים 2016-2023 מהתקפים חוזרים ונשנים של אורטיקריה (חרלת) כרונית, Chronic Spontaneous Urticaria (CSU). אורטיקריה היא מחלת עור שכיחה התוקפת 1% מהאוכלוסייה העולמית ובעיקר נשים צעירות. הופעתה יכולה להיות אקוטית או כרונית- חוזרת ונשנית פעמים רבות. היא מתאפיינת בתפרחות אדומות בצורת מטבעות או בגיאומטריה שונה, מלוות בגרד עז וטורדני. הנגעים נעלמים תוך שעות או ימים בודדים ללא השארת סימן או צלקת. אצל כ- 60% מהחולים התפרחות מלוות לעתים גם בנפיחות (בצקת) של הרקמות הרכות (עפעפיים, שפתיים, לשון) או תת-עור. מחלת האורטיקריה מוגבלת בעיקר לעור ואינה פוגעת בטווח הקצר או הארוך במערכות ואברים חיוניים בגוף. אצל חלק ניכר מחולי האורטיקריה הטריגר להתקף הוא מכני-פיזיקלי, כגון: חיכוך, שפשוף, לחץ, חום, מים חמים והזעה (דרמוגרפיזם = "כתובת על העור") ומתואר גם קשר עם מתח נפשי (עקה - stress), כסיבה או כתוצאה. סיבות המחלה אינן ידועות- במרבית המקרים לא ניתן לאתר את הגורם וגם בירור מקיף ומייגע לעתים רחוקות מביא לתוצאה שיש בה תועלת מבחינה טיפול.

תבחיני עור (Prick test) יכולים להצביע רק על רגישות אלרגית המתווכת על ידי נוגדני IgE לאלרגנים של מזון, תרופות או לחלבון הלייטקס. מרבית מקרי האורטיקריה מאובחנים כ: Idiopathic or Spontaneous. אורטיקריה כרונית משפיעה לרעה בעיקר על איכות החיים הנפשית עקב הגרד הטורדני והתפרחות הנראות לעין, וגם עקב חשש (בלתי מוצדק!) מחסימת דרכי הנשימה. אבל חשוב לציין שאורטיקריה כרונית אינה גורמת לאנפילקסיס וחסימת דרכי הנשימה עקב בצקת של הלשון או הלוע היא נדירה ביותר. במרבית המקרים מתן זריקות אדרנלין (אפי-פן) אינו נחוץ. התקפי אורטיקריה נמשכים בדרך כלל 1-3 ימים ועלולים לשוב ולחזור במשך חודשים רבים. מהספרות הרפואית עולה שרק 8% ממקרי האורטיקריה האקוטית מתפתחים לאורטיקריה כרונית. כמחצית מחולי אורטיקריה כרונית מחלימים באופן ספונטני לאחר 5 שנים. [1-3]

3. הטיפול במחלתה של המתלוננת

מסקירת התיעוד הרפואי שהתקבל ממוקדי הקופה ומלר"ד בית חולים סורוקה התרשמותי שלמרות הפניות המרובות למוקדים רפואיים, ובכלל זה שני אשפוזים קצרים, מעולם לא נצפו אצלה תסמינים אימיננטים של מצוקה נשימתית או של הלם אנפילקטי. בכל המקרים דרכי הנשימה היו פתוחים, הייתה יציבה המודינמית, ללא ירידה בלחץ דם או תסמינים המאפיינים הלם אלרגי-אנפילקטי. בכל המקרים נשארה להשגחה במשך מספר שעות, טופלה כמקובל באנטי היסטמינים וסטרואידים ונשלחה לביתה ולמעקב רופא מומחה. כאמור, מהלך מחלת האורטיקריה אינו צפוי, אך יש סיכוי טוב להחלמה, בעיקר בזכות מתן טיפול תרופתי על פי קריטריונים בינלאומיים מקובלים והימנעות מגורמים מעוררים. מחלה זו שכיחה מאד באוכלוסייה הכללית וניתנת לטיפול באמצעות תרופות זמינות במערכת הבריאות הישראלית. לצערי הטיפולים הרפואיים שגב' יפרח קיבלה כדי למנוע את הישנות התקפי אורטיקריה אינם עולים בקנה אחד עם המקובלת באסכולה הרפואית בתקופתנו. [4]

4. האם סביבת העבודה היוותה סכנה עבור המתלוננת? מה נעשה בנידון?

גן ילדים אינו מפעל תעשייה או מלאכה ולא קיימים בו א-פריורי סיכונים ידועים של מחלות מקצוע ארגיות. עבודתה של גב' יפרח כללה החדת כלים, טיפול בילדים, סידור וניקיון תוך שימוש בחומרי ניקוי סטנדרטיים הנמצאים בכל בית ותוך שימוש במיגון סביר במידת הצורך. מחוות הדעת של המומחים לרפואה תעסוקתית עולה שגב' יפרח ומעסיקיה קיבלו הנחיות כיצד להימנע מחשיפה לחומרי ניקוי בעת העבודה. מומחים אלה אישרו שוב ושוב את חזרתה לעבודה בגן הילדים בתנאי שתקפיד על מיגון מתאים. כאמור, לא השתכנעתי שחומרי הניקוי בהם השתמשה חשודים כרעילים ויש בהם פוטנציאל של נזק גופני כלשהו. בנוסף, הדעת נותנת שאשה בוגרת ומנוסה תדע להגן על עצמה מפני חומרים העלולים לגרום לתגובות לא רצויות.

לסיכום נקודה זו - אינני סבור שחומרי הניקוי או האביזרים בהם השתמשה גב' יפרח הם בעלי פוטנציאל לגרימת נזק בריאותי עבודה. כמו כן לא השתכנעתי שהייתה רשלנות מצד המעסיקים בכך שהמשיכו בהעסקתה כסייעת במוסדות מערכת החינוך של העירייה.

5. בשולי הדברים

- אבקש להתייחס למספר קביעות תמוהות בתיק הזה:
- א. לטענתו של ד"ר גפן: מדובר בפגיעה בעבודה "אשר התפתחה במנגנון מיקרוטראומה ע"י פגיעות זעירות נשנות וחוזרות אשר במצטבר גרמה להתפתחות של מחלה" טענה זו היא ספקולטיבית ואין לה סימוכין באסכולה הרפואית המקובלת. קביעה זו יכולה להיות קבילה במקרים של רגישות מסוג-ACD אבל לא במקרים של אורטיקריה כרונית.
- ב. קביעתו של ד"ר שדה: "מניעת החשיפה לחומרים האלרגנים על ידי המעסיק גרם להחמרת מחלתה של גב' יפרח ולהפיכתה לכרונית" תמוהה עוד יותר. אורטיקריה לעתים נדירות הופכת לכרונית בעקבות חשיפה לטריגרים.
- ג. בכתב התביעה (ס.27) נטען שהפסקת עבודתה של גב' יפרח בגן (לאחר אירוע באוגוסט 2022) והעברתה לעבודה בגן אחר בתאריך 23/03/2023 הביאה להחלמתה (כעין "מבחן עבודה"...). אבל טענה זו לא עומדת במבחן כי קיים תיעוד ממאי 2023 על אירוע נוסף של אורטיקריה. רישומי הביקור אצל רופא משפחה בתאריך 18/05/2023 מעידים שנראו על העור נגעים אורטיקריאליים, נפוחות ואודם.

6. מצבה התפקודי

אני חולק על גרסתם של עמיתי ד"ר שדה וד"ר גפן, הטוענים שניתן לייחס את תחלואיה של המתלוננת לחשיפה תעסוקתית בעבודתה בגן הילדים. מאחר שהוכח שמחלתה היא אורטיקריה כרונית ולא הוצגה הוכחה שהחומרים "לורמיד" או לייטקס הם הגורמים הוודאיים לכך, טענה זו היא חסרת בסיס עובדתי ואינה יכולה לחוות ראייה נסיבתית לנזק בריאותי כתוצאה מהעבודה. יתר על כן, מרבית המחלות האלרגיות התעסוקתיות מתבטאות בעת החשיפה והרחקת העובד דיה כדי להפחית את תסמיני המחלה. לראיה, המתלוננת המשיכה לסבול מאורטיקריה גם בשנת 2023 למרות שהורחק מהעבודה בגן האמור.

לא מדובר ברגישות אלרגית-אימונולוגית המתקבעת לתמיד. תופעות האורטיקריה בעור מהווים תהליך הפיך המתרחש ללא פגימה או נזק מצטבר. ניתן להפחית את ההתקפים על ידי טיפול תרופתי מונע והימנעות מטריגרים ידועים.

אין כאן פגימה קבועה המהווה נכות רפואית. קיימת מגבלה תפקודית בכך שהיא תידרש להימנע מטריגרים, אבל היא תוכל להמשיך ולעסוק במקצועה או במקצוע חילופי.

7. נכות:

לאור האמור לעיל אני סבור שקיימת על נכות קבועה בשיעור 10% לפי סעיף 80(ב).

8. סיכום:

לדעתי לא הוכח שמחלת האורטיקריה שהופיעה במהלך שנות עבודתה של גב' יפרח בגן הילדים קשורה באופן ישיר לתנאי העסקתה. לאור ניסיוני הרב בטיפול במחלות אלרגיות ובפרט באורטיקריה ואנגיואדמה, ולאחר עיון במסמכים שעמדו לרשותי, מצאתי שמבחינת המחלות עליהן נתבקשתי לחוות דעה אין למתלוננת מגבלות תפקודיות משמעותיות אשר מונעות את המשך השתלבותה במעגל העבודה או פגיעה בהשתכרותה.

כמו כן לא השתכנעתי שהייתה רשלנות מצד המעסיקים בכך שהמשיכו בהעסקתה כשיערת במסודות מערכת החינוך של העירייה.

ספרות:

1. Kolkhir P, et al. Chronic Spontaneous Urticaria, a Review. J Am Med Assoc. 2024; 332(17): 1464-1477
2. Zuberbier T, et al. The international EAACI/GA2LEN/EuroGuiDerm/APAAACI guideline for the definition, classification, diagnosis, and management of urticaria. Allergy. 2022; 77(3): 734-766.
3. Kulthanan K, et al. Symptomatic Dermographism: A Systematic Review of Treatment Options. J Allergy Clin Immunol Pract. 2020; 8(9): 3141-3161.

Kolkhir P, et al. Update on the Treatment of Chronic Spontaneous Urticaria. Drugs. 2025; 85(4): 475-486 .4

תעודה זו ניתנת על ידי לשם הגשתה כראייה לבית המשפט. אני מצהיר בזה כי ידוע לי היטב שלעניין החוק הפלילי בדבר עדות שקר בשבועה לבית המשפט, דין תעודה זו כשהיא חתומה על ידי כדין עדות בשבועה שנתתי בבית המשפט.

בכבוד רב,
ד"ר אבנר רשף, מ.ר. 13358, מח'
פנימיות 7919, מומחה אלרגיה
ואימונולוגיה 9511

ד"ר אבנר רשף
מחלות פנימיות
אלרגיה ואימונולוגיה
מ.ר. 13358, מ.ר. 7919, 9511